

**Per a més informació
i confirmar assistència:**

**Societat Catalana
d'Estudis Històrics**

Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona
sceh@iec.cat
Tel. 933 248 584

**Centre d'Història Contemporània
de Catalunya**

Palau de Mar. Plaça de Pau Vila, 3
08003 Barcelona
mferranl@gencat.cat
Tel. 935 526 177

D. L.: B 11572-2014

CENTRE D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA DE CATALUNYA
Departament de la Presidència.
Generalitat de Catalunya

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS HISTÒRICS
Institut d'Estudis Catalans

SIMPOSI

La universitat a Catalunya, ahir i avui

**Dimecres, 21 de maig de 2014
inauguració a les 09,45 hores**

Institut d'Estudis Catalans
Sala Prat de la Riba
(Carrer del Carme, 47 – Barcelona)

Entrada lliure

 Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

1714 X 2014

 Centre d'Història
Contemporània
de Catalunya

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS HISTÒRICS
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Sentit del Simposi

La Universitat és avui, més que mai i per copioses raons ben clares, centre de vida i esperança de la joventut, i aquesta té, per naturalesa i per posició, una percepció, o una intuïció, de la crisi profunda, decisiva, de la Universitat, que no és pas d'ara, és de fa molt temps. Calia, però, proclamar-la. Dignament, coratjosament i, sobretot, generosament, deixant de banda un egoisme fàcil i confortable.

Aquestes paraules de Josep R. Xirau, pronunciades a París el 1969, palesen la importància del tema que és objecte del Simposi. Xirau acaba la seva esplèndida dissertació sobre la Universitat Autònoma de Barcelona amb la notícia de la mutilació que al segle XVIII va rebre l'escut acadèmic, en què constava «*Perfundet omnia luce*». Xirau volia saber quin era el mot estrafer i els especialistes el trobaren. Diu, i esmenta la frase d'abans de la mutilació, que «el text complet de l'època de la fundació —en ple humanisme renaixentista— era “*Libertas perfundet omnia luce*”. No haig de dir res més». Bosch Gimpera, escriu Jaume Claret, el manà refer. La Universitat precisa llibertat, en gestió, en recerca, en docència per a assolir l'eficiència i l'excel·lència, dins la responsabilitat social de l'alta missió que li és encomanada.

L'objectiu del Simposi és, així, contemplar els antecedents, els orígens medievals i moderns, esplendorosos, i les etapes de limitació, censura i control de l'època contemporània i amb detall. De les vuit ponències, quatre estan relacionades amb el segle XX, i l'objectiu dels especialistes és acostar-nos a una història bella i alhora important, com és la història del coneixement i dels seus instruments.

Aquest és el sentit del Simposi que aspira a situar altra volta la Universitat en primera línia de la nostra reflexió, no pas en la dimensió de l'estructuració del seu futur, sinó per a conèixer-la més històricament. Aprofundir en el coneixement històric i projectar-lo és l'objectiu del Centre d'Història Contemporània de Catalunya i de la Societat Catalana d'Estudis Històrics. Per tant, aprofundir, històricament, en els antecedents, en l'evolució de la Universitat és també ajudar a situar-la en el centre d'actualitat de qui té la responsabilitat de vetllar per la finesa d'aquesta eina dual. Un instrument que ha de ser, alhora, element cabdal de recerca i investigació i plataforma de formació en l'accés als estudiants en la seva incorporació professional a la societat.

Josep M. Figueres
Coordinador del Simposi

La universitat a Catalunya, ahir i avui

Dimecres, 21 de maig de 2014, a les 09,45 hores

PROGRAMA

- 9.45 h **Acte d'inauguració**
JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
President de l'Institut d'Estudis Catalans
JAUME SOBREQUÉS I CALLICÓ
President de la SCEH i del CHCC
- Presentació del IV Congrés Universitari Català**
JOSEP FERRER LLOP
Universitat Politècnica de Catalunya
- 10.15 h **«Els estudis sobre la història de la universitat a Catalunya»**
JOSEP M. FIGUERES
Universitat Autònoma de Barcelona
- 10.45 h **«La universitat medieval i moderna»**
J. ANTONI IGLESIAS-FONSECA
Universitat Autònoma de Barcelona
- 11.30 h Pausa
- 12.45 h **«La universitat borbònica de Cervera»**
JOAQUIM PRATS I CUEVAS
Universitat de Barcelona
- 13.15 h **«La universitat de Barcelona (segles XIX i XX)»**
JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO
Universitat de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans
- 14.00 h Pausa
- 16.45 h **«La universitat durant la Segona República»**
ALBERT RIBAS MASSANA
Universitat Oberta de Catalunya
- 17.30 h **«“Perturbaciones del orden académico”. La universitat catalana entre el blau i el vermell (1939-1975)»**
JAUME CLARET MIRANDA
Universitat Oberta de Catalunya
- 18.15 h **«La universitat durant la transició i la democràcia»**
ENRIC ARGULLOL
Universitat Pompeu Fabra
- 19.00 h Cloenda